

Chefen för AF Kultur på besök i Örnsköldsviks kollektivverkstad

Avdelningschefen för Arbetsförmedlingen Kultur i Sverige, Birgitta Johansson, besökte Örnsköldsviks kollektiva konstnärsverkstad under vecka 37. Det var en märkbart inspirerad avdelningschef som återvände till Malmö efter att ha sett verkligheten och möjligheterna i och omkring ÖKKV.

- Nu är det inte bara Star Wars som sätter Ö-vik på kartan, sade hon efter att ha mött konstnärer både i kollektivverkstaden och det närbelägna digitala forskningscentret DPC, Digital Printing Center.

Birgitta Johansson anlände till Ö-vik samma dag som AMV offentliggjorde statistik för arbetsmarknadsläget under augusti månad. Hon glädde sig åt det ökade inflödet av jobb till kulturområdet och att fler kulturarbetare fått jobb jämfört med motsvarande tid förra året. Hon betonade särskilt Bildbankens betydelse för konstnärers möjlighet att nå ut till tänkbara arbetsgivare.

- Att fler besöker Bildbanken ökar dess betydelse. För konstnärer bör det sporra till att se över och förnya sitt utbud av bilder.

Det är Lars Ahlström, ordförande i ÖKKV, som fick Birgitta Johansson att ägna en dag åt ett besök i Örnsköldsviks inre hamnområde. Ett möte på plats är nödvändigt för att göra kollektivverkstädernas och konstnärernas nuvarande situation begriplig, menar han.

Uppdrag och anställningar

- De praktiska och tekniska utbildningar som bedrivits på verkstäderna har gett betydande tillskott till den konstnärliga arbetsmarknaden i form av uppdrag. Samtidigt är det avgörande för verkstädernas överlevnad att kunna förmedla kunskaper och genomföra dessa utbildningar.

Tillsammans med Aino Näslund underströk han att konstnärers arbetsmarknad inte alltid utgörs av anställningar. De många uppdragen avsätter inte siffror i arbetsmarknadsstatistiken trots att de är värdefulla jobb. De visade en rad exempel från ÖKKV:s emaljverkstad där produktionen både kan bestå av offentliga utsmyckningar, beställningar av hantverksmässigt framställda skyltar och av rent bildskapande med emalj som konstnärligt medium.

Johansson var snar att inse möjligheterna med de tekniker och kunskaper som kollektivverkstäderna erbjuder och som finns väl representerade i Ö-viksverkstaden. Men hon framhöll vikten av att koppla den konstnärliga kompetensen till uppdrag inom företag och näringsliv.

- Det gäller att tänka konstruktivt, var ett uttryck hon återkom till flera gånger under dagen. Bjuder ni in företag till träffar och utbildningar i verkstaden? Kommer ni att ha utställningsutrymme i Botniabanans blivande stationshus, undrade hon.

DPC + ÖKKV = DPA

Efter en promenad till DPI, Digital Printing Center, i Mittuniversitet kunde Birgitta Johansson ta del av planerna på en sådan ny förbindelse mellan olika kunskapsområden. Konst, vetenskap och industri i förening är den vision som Herman Lohe och Lars Ahlström arbetar för att förverkliga. De har formulerat och initierat ett projekt i

samarbete med DPC som ska resultera i avknoppningen Digital Printing Artists. Projektet är tänkt som en läroprocess där fem konstnärer under tvåårsperioder får tid och stipendiepengar att utbilda sig i digital tryckteknik och ges möjlighet att laborera och utveckla idéer i samarbete med intresserade företag.

Inom DPC finns ett forskningscenter med välutrustat lab som drivs i samarbete med pappersindustrin och den grafiska branschen. Utöver den pågående forskningen om hur digital teknik interagerar med olika slag av pappersmedia finns också utrymme för konstnärers arbete och kreativitet i lokalerna, sa Malin Wedin, verksamhetschef för DPC.
- Vi vill gärna utnyttja resurserna maximalt, tillade hon.

Projektet förutsätter att forskare och konstnärer med spetskompetens tänker i olika banor. Men mötet mellan vetenskap och konst kommer att ge innovativa och kreativa impulser till båda parter, förutspår Wedin och Lohe. Konkret kan det leda till att företag nischar sina produkter eller förpackningar genom att knyta konstnärers kompetens som resurs till företaget.

Kultur och näringsliv

Birgitta Johansson var tydligt road av att höra om denna nya konstellation mellan konst, forskning och näringsliv och tog informationen med sig till den träff hon hade med näringsminister Maud Olofsson och kulturminister Lena Adelsohn Liljeroth veckan därpå. Där stod just relationen mellan kultur och näringsliv på dagordningen.

Det planerade projektet Digital Printing Artists söker finansiering från andra håll än Arbetsmarknadsverket. Initiativtagarna är väl medvetna om att den nuvarande arbetsmarknadspolitiska regimen hänvisar all utbildning till det reguljära skol- och utbildningsväsendet.

– Utbildning finansierad av AMV är idag förbehållen de kulturarbetare som befinner sig längst bort från arbetsmarknaden. Men att utveckla sin kompetens kan för några vara ett alternativ till att byta yrke, förklarade Johansson. Att lära sig en mångsidig teknik som emaljering kan vara en tänkbar möjlighet.

Därför gav hon ännu ett prov på konstruktivt tänkande. Arbetsförmedlingen Kultur i Umeå fick i uppdrag att göra en rikstäckande inventering för att se om det finns intresse och behov av en sådan utbildning bland dem som idag har jobb- och utvecklingsgaranti. Ett förslag till kurs i digital tryckteknik med utgångspunkt från de resurser som erbjuds hos DPC i Örnsköldsvik ligger redan hos Arbetsförmedlingen Kultur.

Text och foto: Margareta Klingberg
2008-09-22